

Thema

Interculturaliteit

Onze studentenpopulatie is niet representatief voor de Nederlandse samenleving.

Hoe bereiken we de "andere" potential en hoe zorgen we er voor dat hij/zij zich thuis voelt op de opleiding en in staat is het diploma te behalen?

Gesprek

Het thema is eerder ingebracht in een peer review met collega-instituten. De vraag komt nu voort uit het feit dat we zien dat ons docententeam en onze studentenpopulatie niet representatief zijn voor de Nederlandse samenleving. Hoe bereiken we de "andere" potential en hoe zorgen we er voor dat hij/zij zich thuis voelt op de opleiding en in staat is het diploma te behalen?

Het thema is een speerpunt voor 2020 voor de curriculumcommissie en voor het team.

Toelating tot de opleiding DBKV staat open voor iedereen. Wat betreft ons programma, we besteden niet meer alleen aandacht aan de Westerse kunstgeschiedenis maar hebben door middel van het vak *Worldart* ons aanbod verbreed.

Tip 1: Houd de teamdag met docenten op een locatie waar je de beoogde diversiteit tegenkomt. Op een plek waar je jonge mensen treft die met kunst bezig zijn.

Een van de panelleden is betrokken bij ArtEZ afdeling Theater en Dans. Daar speelt dit ook. Het is belangrijk om een goede benaming voor dit thema te kiezen. *Interculturaliteit* is een minder goede term, beter gebruik je de term *inclusie*.

Begin met het te ervaren (ga niet eerst lezen etc). Nodig gasten uit die je aan het denken zetten.

In Amsterdam is er bijvoorbeeld een club met mensen met een beperking, waar ArtEZ is gaan kijken en waar ze veel van gezien hebben. Wees je gewaar van je privileges!

Tijdens workshops hebben de medewerkers van ArtEZ gepraat met mensen met een andere culturele achtergrond die de opleiding hebben gedaan. Hoe hebben ze dit ervaren. Wat maakt of je je welkom voelt in een opleiding?

Bij ArtEZ was de bachelor Docent Dans al jarenlang bezig om stages te doen met bijvoorbeeld mensen met Alzheimer, Asperger, maar ook met mensen in de gevangenis. Daarbij is een veelheid aan ervaring opgedaan.

Er is een lezing gegeven over identiteit, over gender, wat bepaalt hoe je een beeld interpreteert?

Bij ArtEZ staat het onderwerp continu op de agenda. Het proces gaat langzaam, maar er verschuiven dingen. Daarnaast worden er rolmodellen ingezet, die een voorbeeldfunctie hebben.

Kijk verder om je heen. Hoe zijn andere mensen met kunst bezig? Wat doen de makers? Niet alleen mensen naar ons toe halen, maar stel jezelf open voor de ander.

Hoe zijn de projecten bij ArtEZ uiteindelijk verder bij elkaar gekomen? De studenten die de projectweek een aantal keren hebben meegemaakt verdiepen zich veel makkelijker in anderen. De Keynote speech tijdens het Nederlands Theaterfestival door Sruti Bala (Associate Professor Theaterwetenschappen van de UvA) is interessant. (<https://tf.nl/programma/the-need-for-legacy/#>)

Aminata Cairo (https://www.dehaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/lectoraten/inclusive-education/diversity-inclusion-equity.pdf?sfvrsn=94d23bde_2), lector bij Haagse Hogeschool (heeft net een boekje uitgegeven bij haar lectoraat *Inclusive Education* : [https://www.dehaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/lectoraten/inclusive-](https://www.dehaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/lectoraten/inclusive-education/inclusive-education-a-minata-cairo.pdf)

[education/connecting-our-stories---digitale-versie.pdf?sfvrsn=dd7754c1_4](#)). Zij heeft 30 jaar in Amerika gewoond. Het Outreach-programma van de Amerikaanse universiteiten is een voorbeeld.

De Breitneracademie in Amsterdam heeft een project waarbij ze scholen in Amsterdam gevraagd hebben om scholieren aan te melden voor de kunstvakken. Dit wordt betaald uit het budget *Studievoorschotmiddelen*.

Het kan ook zijn dat de werving voor DBKV misschien anders moet (beeldtaal kan bepalend zijn).

Docent Dans van AHK is een voorbeeld van een multiculturele opleiding. De doorslag hiervoor gaf het docententeam, aldus de studieleider.

Denk niet voor de doelgroep, maar noem het bijvoorbeeld de brongroep. Je wil samen leren en niet voor iemand anders iets verzinnen. Je hebt je eigen criteria, maar die kunnen voor iedere cultuur verschillend zijn, zoals ze bijvoorbeeld ook in een stad en een dorp verschillend kunnen zijn.

Hoe kun je als kunstenaar met diverse brongroepen samenwerken? Er is een lezing geweest over genderstudies. Hoe kan een opleiding veranderen. De spreekster gaf aan dat er in Den Haag een opleiding daar helemaal in geslaagd is, alleen heeft men de kantine er niet op aangepast (klein onderdeel).

Lucia Marthas werkt met een trapredesysteem. Jonge mensen kunnen op jonge leeftijd al gaan dansen bij Lucia Marthas. Zij krijgen les van studenten van de docentenopleiding en groeien vervolgens door.

De vraag is wel of dit ook op kan gaan voor een beeldende opleiding. Dans is breed gedragen, beeldend is misschien lastiger. Dans is in ieder geval al lang bezig met inclusie.

Er kan ook gekeken worden of er in het voortraject met andere leeftijden gewerkt kan worden. Het voortraject zou dan wellicht elders gegeven moeten worden.

Wat gebeurt er op sociale media in jongerencultuur? Memecultuur, wat is de symboliek? Om het te doorgronden moet je de hele geschiedenis van de beelden weten om te begrijpen wat er gebeurt.

Het bezoeken van kunstacademies in andere landen kan ook verhelderen. *De European Cultural Foundation* is daar in Nederland mee bezig. <https://www.culturalfoundation.eu/home>

Tip 2: Kijk naar de openstaande vacatures.

Een rolmodel in het docententeam verheldert teams.

Tip 3: Richt een lectoraat in.

ECHO is een expertisecentrum over inclusief onderwijs in hbo. Je kunt hier een leergang volgen, maar ook experts inhuren. <https://echo-net.nl/>

In Goirle woont Dorian Maarse (kunstenaar en consultant in interculturele competenties). Zij is gecertificeerd voor aanleveren van interculturele competenties. Je kunt bij haar een nulmeting laten doen waarna je duidelijk gemaakt wordt wat je brillen zijn. <https://nl.linkedin.com/in/dorianmaarse>

Het project *Fendug* in het Friese Museum in Leeuwarden is een mooi voorbeeld. Hier werkt kunstenaar Eric van Hove gedurende een tentoonstelling met Friese, Marokkaanse, Zweedse en Indonesische vakmensen aan de reproductie van een motor uit een veldhakselaar. De motor wordt gemaakt van uiteenlopende materialen, van Marokkaans houtwerk tot Hindelooper schilderwerk en van Indonesisch snijwerk tot Zweeds glaswerk.

<https://www.friesmuseum.nl/te-zien-en-te-doen/tentoonstellingen/eric-van-hove/>

Patricia Kaersenhout: Gaat in op wie de individuele vrouwen in de kunst zijn. Meer vrouwen in de kunst. Maar ook, hoe gaan we meer over hen praten en hen de kunstgeschiedenis in krijgen.

We moeten door het oncomfortabel voelen heen. Het gaat schuren, maar we zijn allemaal mensen en doen ons best. Laat je niet ontmoedigen!

Vervolg

Mede naar aanleiding van het ontwikkelgesprek hebben we besloten de komende twee studiedagen te besteden aan het onderwerp inclusie. Tijdens deze studiedagen doen we werkbezoeken in Brabant op plekken waar de breedte van de samenleving en 'de ander' zich bewegen.

We onderzoeken hoe we input kunnen vergaren over dit onderwerp, bijvoorbeeld door een van de genoemde specialisten als spreker uit te nodigen op een van de studiedagen. Daarnaast is in het landelijk overleg van DBKV-opleidingen afgesproken dat inclusie als agendapunt opgenomen wordt voor de jaaragenda 2020.

Fontys biedt ook trainingsaanbod aan: Training Intercultural competent and confident teaching and coaching. We nodigen het gehele docententeam uit om hieraan deel te nemen, al dan niet op een studiedag.

Met deze acties willen we een beter beeld krijgen van interculturaliteit en inclusie in ons werkgebied, Brabant. Vervolgens willen we onderzoeken hoe we inclusiviteit sterker kunnen verankeren in onze opleiding.

11 februari 2020